

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 460

van **ANKE VAN DERMEERSCH**

datum: 13 juni 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

EU-Fonds voor een rechtvaardige transitie - Intrafederale middelenverdeling

Het Fonds voor een rechtvaardige transitie is een nieuw financieel instrument van de EU in het kader van het cohesiebeleid, en heeft tot doel steun te verlenen aan gebieden die worden geconfronteerd met ernstige sociaal-economische uitdagingen die voortvloeien uit de transitie naar klimaatneutraliteit.

Het Fonds voor een rechtvaardige transitie ondersteunt alle lidstaten van de EU en beschikt over een totale begroting van 17,5 miljard euro voor de periode 2021-2022. 7,5 miljard euro zal worden gefinancierd in het kader van het meerjarig financieel kader en nog eens 10 miljard euro zal worden gefinancierd in het kader van NextGenerationEU.

Naar aanleiding van een vraag om uitleg van Sam Van Rooy aan de Vlaamse minister bevoegd voor Milieu antwoordde deze in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie op 5 februari 2020 (nr. 967) weet ik dat de verdeling van deze middelen onbillijk en onrechtvaardig was. Toen zou België immers 68 miljoen euro ontvangen uit een budget van, toen, 7,5 miljard euro. Dit was het initiële budget van het Fonds. Over een verdeling binnen België naar de deelentiteiten was toen nog niets bekend.

Inmiddels werd het Fonds verder uitgebouwd en betreft het totale budget 17,5 miljard euro. Van deze 17,5 miljard euro zou er 182 miljoen euro aan België toekomen.

In het document van 23 mei 2022, Landenverslag van de EU over België, doc. COM(2022) 602 final, bijlage 15 is te lezen "In overleg met de Belgische autoriteiten heeft de Commissie besloten het volledige bedrag van het Fonds voor Rechtvaardige transitie toe te wijzen aan de provincie Henegouwen, in het bijzonder aan Charleroi, Bergen en Doornik".

1. Welke acties werden door de Vlaamse Regering na de zitting van voornoemde commissie van 5 februari 2020 ondernomen om te verzekeren dat Vlaanderen een evenredig en rechtmatig deel van deze EU-middelen kreeg?
2. Werd de Vlaamse Regering betrokken bij de besluitvorming van de Federale Regering, besluitvorming die geleid heeft tot de beslissing van de Europese Commissie om het Belgisch aandeel integraal aan Henegouwen te doen toekomen?
3. Acht de Vlaamse Regering het aanvaardbaar dat EU-middelen exclusief worden toebedeeld aan één deelentiteit van de federale staat België wetende dat de onderliggende problematiek, gevolgen van de klimaattransitie, het hele grondgebied, en in het bijzonder de Vlaamse havenregio's en de Vlaamse landbouwregio's, treft?

4. Voor zover de Vlaamse Regering van voornoemde besluitvorming niet in kennis werd gesteld, welke maatregelen gaat de Vlaamse Regering nu nemen om tegen deze situatie op te treden? Voor zover ze wel in kennis werd gesteld, welke acties heeft ze, in dat geval, reeds ondernomen?

ANTWOORD

op vraag nr. 460 van 13 juni 2022

van **ANKE VAN DERMEERSCH**

Op 12 januari 2021 hebben de deelstaten en de federale regering een akkoord gesloten over de verdeling van middelen uit verschillende Europese financieringsinstrumenten tussen de verschillende entiteiten.

Het ging daarbij in de eerste plaats om de subsidies ter beschikking onder de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. Er werd overeengekomen dat Vlaanderen 38% van de aan België toegekende middelen zou ontvangen, wat van Vlaanderen veruit de grootste begunstigde maakt.

Tegelijkertijd werd er ook een compromis gevonden over het Brexit-aanpassingsfonds (BAR). Ingevolge dit compromis gaat bijna 2/3 van de BAR naar Vlaanderen.

Van de Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe (REACT-EU) gaat 47% naar Vlaanderen. In totaal gaat het om iets meer dan 145 miljoen euro in prijzen 2018 (115 miljoen in 2021 en 31 miljoen in 2022).

In het kader van het globale compromis bereikt in januari 2021, werd tot slot ook beslist om de middelen uit het Fonds voor Rechtvaardige Transitie (JTF) uitsluitend in te zetten op Waals grondgebied, meer bepaald in de provincie Henegouwen, conform het voorstel dat de Europese Commissie zelf eerder had gedaan. Het gaat dus niet om een eenzijdige beslissing van de federale regering of de Europese Commissie. Het JTF was onderdeel van een globaal compromis waarmee Vlaanderen heeft ingestemd. Tijdens de onderhandelingen begin vorig jaar heeft de Vlaamse Regering in de eerste plaats ingezet op die Europese fondsen die Vlaanderen flexibel en doeltreffend kan gebruiken voor de financiering van het eigen relancebeleid in het plan Vlaamse Veerkracht.